

İstanbul Sıkı Yönetim Komutanlığı
Yüksek Mâkamina

Yüksek Komutanlığınızca görülen lüzum üzerine İstanbulda mün-
teşir (Tasvir) gazetesinin ve gazeteyi basan matbaanın müddetsiz
olarak kapatılmasına karar verilmiştir.

(Tasvir) gazetesi, müstecir sıfatı ile bulunduğum (Doğu Matba-
ası) namındaki müessesede basılmakta idi. (Tasvir) gazetesinin ba-
sılması için sahipleri ile aramda mevcut mukavelename hükümlerine
göre, kendilerine yevmiye sekiz saat üzerinden (rotatif) baskı mak-
inesini ve yine müessesemde mevcut iki (linotip) dizme makinesinde
birini tahsis ve intifalarına terk etmiştim. Diğer taraftan yine
(Son Saat) gazetesi sahipleri ile de akdeylediğim ikinci ve bütünü
ayrı ve müstakil bir mukavelename ile de adı geçen gazetenin dizme
işleri için diğer (linotip) makinesini ve bir kısım mürettiphaneyi
ve baskı için de aynı (rotatif) makinesini yine saatle mahdud ola-
rak yevmiye sekiz saat üzerinden kendilerine tahsis etmiştim.

Bu suretle, müessesem biri sabah ve diğeri akşam intişar eden
iki ayrı ve müstakil gazeteye ayrı ayrı şartlarla tefrik olunarak
tahsis edilmiş bulunmakta idi.

Halbuki, Sayın Komutanlığınızca (Tasvir) gazetesinin ve onu
basan matbaanın müddetsiz olarak kapatılmasına mütedair karar 29 ve
30 Nisan 1947 tarihlerinde bilâ tefrik bütün müesseseye ve müesse-
sede mevcut bileümle dizgi ve baskı kısımlarına teşmil olunarak in-
faz ve tatbik olunmuştur.

Bu sebeble, müttehaz sedkararının metin ve ruhuna aykırı ola-
rak sureti infazı, âcizlerini Saygı değer Mâkaminızdan berveçhi âti
maruzat ve istirhama mecbur kılmuştur. Şöyleki:

1.) Yüksek Mâkaminızca ittihaz olunan karar, (Tasvir) ga-
zetesine ve onu basan matbaaya, yani makinelere münhasırdır. (Tasvir)
gazetesini basan matbaa ve makineler ise mevcut ve mukavelename
ve filf vaziyet ile de malum ve muayyen olduğu veçhile, müessese
dahilinde mahdud bir sahaya münhasırdır. Kararın yalnız (Tasvir)
gazetesine tahsis edilen mahalle yani bu gazetenin neşri için de yed-
di intifaında bulunan kısma tatbiki ve sadece bu kısmın başka bir
şey tab'etmesine mâni olacak şekilde muattal bir hale konulması i-
cabederken, bütün müesseseye bilâ tefrik teşmil edilmiş olması,
kanun ve usule olduğu kadar ittihaz buyurulan kararın metin ve ru-
huna da muğayirdir.

Kararın, usul ve kanuna ve kararı ittihaz buyuran Sayın
Mâkaminızın da maksad ve gayesine aykırı olarak bütün müesseseye
ve (Son Saat) gazetesinin yeddi intifa ve isticarında bulunan kıs-
ma da teşmili suretile infazı, müessese sahibi sıfatı ile âcizleri-
ni müttehaz kararlarla bir ilgisi bulunmayan (Son Saat) gazetesini ve
müessesede çalışan elliye yakın mürettiphane ve matbaa işçisini te-
lafisi inkânsız maddi ve manevî zararlara duçar etmiş ve etmektedir.

2.) Diğer taraftan, umumiyetle basın hakkındaki mer'î mevzuat ahkâmına ve yine bu hususta mevcut idarî ve kazaf iktihadlarına göre, istimal olunan (Matbaa) tabirinden sadece baskı makineleri kasdedilmektedir. Netekim, baskı makinesi ve tertibatı olmayan ve sadece dizgi işleri ile iştigal eden mürettiphanelerin matbuat Kanunu hükümlerine tâbi tutulmamış olmaları da bu husustaki maruzatın mâyyit bir vakiâdır. Bu hale nazaran suç ânasırı taşıyan bir yazının şu veya bu şekilde dizilmesi o suça iştirak mahiyetinde telemekki edilmez. Bil'akis bu yazının her hangi bir şekilde basılması veya baskı ameliyesi suça iştiraktır ki, bu halde sadece baskı makineleri suç vasıtalarından addedilir.

Binaenaleyh, Yüksek Makamınızca da müttehaz karar, pek tabii olarak, ancak (Tasvir) gazetesi ile bu gazeteyi basan baskı makinelerine münhasırdır. Yoksa parça parça ve muhtelif yerlerde dizilen bir gazetenin, dizgi işlerini de baskı işlerinin çerçevesi içinde görerek bütün mürettiphanelerin de kapatılması cihetine gidilmesi kanunsuz olduğu kadar imkânsızdır.

Bu itibarla müessesedeki mürettiphane ve pinotip dizgi makinelerinden muayyen bir kısmının mücerret (Tasvir) gazetesini dizmiş olması sebebiyle bütün mürettiphanelerin ve dizgi makinelerinin baskı makinelerinden tefrik olunmadan mühürlenerek muattal bir hale konulması, yalnız müttehaz karara değil usul ve kanuna da muhaliftir.

Sayın Makamınızca ittihaz buyurulan kararın infazı sırasında yukarıda maruz şekilde ihtas edilen gayri kanunî vaziyetlerin önlenmesi ve islahı için müessese mürettiphanesi ve dizgi makinelerinin serbest bırakılmasına ve Matbaa yani baskı işlerini gören kısmın, mukavelevî ve fiilî vaziyetlere göre mahallinde keşfen tayin ve tesbiti suretile tefrik ve tahdidine ve bu suretle tahdid edilecek kısmın müttehaz karar gereğince (Tasvir) gazetesinin veya onun yerine her hangi bir sabah gazetesinin basılmasına mâni olunacak şekilde tedbir ittihazı ile tamamen muattal bırakılmasına karar verilmesini âdil ve Saygıdeğer Makamınızdan Saygı ile niyaz eylerim.

Doğu Matbaası Sahibi

Sahibi
21/5/1947
3/5/1947